

Caseta 3. Construirea intervalului de incertitudine asociat proiecției privind inflația din scenariul de bază

Apariția unor elemente neprevăzute – de natura șocurilor – atât ca origine, cât și ca magnitudine sau direcție de manifestare este în măsură să altereze de multe ori acuratețea proiecțiilor. Utilizarea erorilor de prognoză ca măsură generală a incertitudinii asociate proiecției inflației cu ajutorul unui model macroeconomic (în cazul de față, modelul BNR de prognoză pe termen mediu) are avantajul de a oferi o sinteză a efectelor tuturor șocurilor neanticipate care au acționat în trecut și care au condus, astfel, la abaterea proiecției de inflație de la valorile efective (determinate *ex post*). Metodologia propusă în prezenta casetă se bazează pe utilizarea erorilor de prognoză în vederea construirii intervalului de incertitudine asociat prognozei de inflație din scenariul de bază. Această soluție are următoarele avantaje:

- sintetizează efectul cumulat și cuantificabil asupra ratei inflației al tuturor șocurilor din perioadele anterioare, indiferent de natura și magnitudinea acestora;
- folosind întreaga istorie a proiecțiilor macroeconomice trimestriale (începând cu cea publicată în *Raportul asupra inflației* din august 2005), se vor surprinde atât abaterile ce au condus la supraestimarea inflației proiectate, cât și pe cele de subestimare a acesteia;
- evită cuantificarea unor ipoteze arbitrare privind factorii de risc individuali, care s-ar putea dovedi extreme în termenii magnitudinii prevăzute a acestora și a efectelor pe care le-ar produce asupra variabilelor endogene din cadrul modelului;
- prezintă o anumită flexibilitate, în sensul că intervalul de incertitudine determinat pe baza calculelor referitoare la erorile de prognoză poate fi ajustat pentru a reflecta evaluările decidenților de politică monetară cu privire la magnitudinea incertitudinii viitoare relativ la cea din perioadele anterioare.

Printre dezavantaje putem include faptul că, fiind o măsură sintetică, nu distinge suficient importanța relativă a acelor factori de risc considerați cu prioritate relevanți pentru orizontul de prognoză.

Detaliile tehnice privind calculul limitelor intervalului de incertitudine se referă la următoarele aspecte:

- erorile de prognoză aferente ciclurilor de prognoză din intervalul august 2005 - august 2008 s-au calculat ca diferențe între valorile proiectate (folosind modelul de prognoză pe termen mediu) și cele efective ale inflației la orizonturi de 1,2,..., 8 trimestre;
- s-au folosit erorile calculate pe baza valorilor inflației medii trimestriale și nu a inflației anuale sfârșit de perioadă, având în vedere utilizarea în modelul de prognoză a seriilor de timp având frecvență trimestrială (în concordanță cu orizontul la care se presupune că mecanismele teoretice descrise de acesta au eficacitate relevantă);
- pentru a sintetiza informațiile obținute, a fost calculat un indicator sintetic de tipul erorii medii absolute (*MAE - mean absolute error*), corespunzător fiecărui orizont temporal relevant (1,2,..., 8 trimestre);
- valorile rezultate au fost ajustate logaritmice pentru a netezi limitele intervalului și a se evita tendințele de îngustare/amplificare neregulată a incertitudinii la diferite orizonturi de timp.

Mărimea intervalului de incertitudine asociat proiecției de inflație din scenariul de bază trebuie înțeleasă în termeni simpli, ca fiind o medie a efectelor posibile rezultate din acțiunea în viitor a unor factori de risc incerti în momentul actual atât ca sursă, cât și ca magnitudine sau direcție de manifestare. Este, în același timp, o aproximare de ordin cantitativ a incertitudinii anticipate pentru proiecția de inflație.

În final, modul prin care o bancă centrală comunică publicului propriile evaluări și incertitudini este esențial în determinarea eficacității sale în influențarea activității economice.